

UNECE Konvencija o prekograničnim efektima industrijskih nesreća

SEVESO III DIREKTIVA – ZAHTJEVI I ISKUSTVA VEZANO ZA TRANSPOZICIJU I IMPLEMENTACIJU

VLADAN DRAGUTINOVIĆ
AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

PODGORICA 29.11-01.12. 2021.

SEVESO III DIREKTIVA

Sadržaj:

- Institucionalni i zakonodavni okvir
- Obaveze operatera
- Registar Seveso postrojenja većeg i manjeg rizika

SEVESO III DIREKTIVA

DIREKTIVA 2012/18/EU Evropskog parlamenta i vijeća od 4. jula 2012. o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne materije, o izmjeni i kasnijem stavljanju van snage Direktive Vijeća 96/82/EZ - poznatija kao SEVESO III DIREKTIVA

Ciljevi:

- Sprječavanje hemijskog udesa i ograničavanje uticaja tog udesa na život i zdravlje ljudi i životnu sredinu
- Ograničavanje posledica, stvaranje uslova za upravljanje rizikom, obezbijediti visok nivo zaštite za ljude i životnu sredinu
- Aneks I – opasne supstance = Aneks I Konvencije (veći rizik)
- Klasifikacija hemikalija u kombinaciji sa količinama definiše stepen rizika seveso postrojenja
- Stepenn rizika od hemijskog udesa seveso postrojenja, odnosno kompleksa u kojem se obavljaju aktivnosti u kojima je prisutna ili može biti prisutna jedna ili više opasnih materija, utvrđuje se u zavisnosti od količine opasnih materija

CLP uredba:

- Klasifikacija opasnih svojstava supstanci i smješa
- Obezbjeđuje standardizovani sistem

SEVESO III DIREKTIVA

Institucionalni okvir (transpozicija i implementacija)

- Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma
- Agencija za zaštitu životne sredine

Zakonodavni okvir

- Zakon o životnoj sredini
- Pravilnik o količinama opasnih materija po kategorijama kojima se određuje stepen rizika seveso postrojenja
- Pravilnik o bližem sadržaju plana prevencije i plana zaštite od udesa
- Zakon o hemikalijama
- Pravilnik o načinu klasifikacije, pakovanja i označavanja hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obilježavanje UN
- Pravilnik o sadržaju bezbjednosnog lista za hemikalije

Nadzor

- Uprava za inspekcijke poslove
- Ekološka inspekcija, zajedničke inspekcije
- Kaznene odredbe

SEVESO III DIREKTIVA

Obaveza svih Seveseo operatera

Član 39 Zakona o životnoj sredini:

- Operater seveso postrojenja dužan je da Agenciji dostavi obavještenje i izradi Plan prevencije udesa, i u zavisnosti od količina opasnih materija, odnosno stepena rizika od udesa, izradi Izvještaj o bezbjednosti i Plan zaštite od udesa.

Član 41 Zakona o životnoj sredini:

- Na Izvještaj o bezbjednosti i Plan zaštite od udesa saglasnosti daje Agencija.

SEVESO III DIREKTIVA

OBAVJEŠTENJE:

- Podatke o privrednom društvu, o postrojenju;
- Osnovne karakteristike okruženja postrojenja;
- Podatke o opasnim materijama

PLAN PREVENCIJE OD UDESA

- Sadrži ciljeve i principe djelovanja operatera, radi kontrole opasnosti od hemijskog udesa.

SEVESO III DIREKTIVA

IZVJEŠTAJ O BEZBJEDNOSTI sadrži

- informacije o sistemu upravljanja i organizacije operatera;
- izjava o ciljevima i principima delovanja operatera
- opis lokacije na kojoj se nalazi seveso postrojenje;
- opis seveso postrojenja, odnosno kompleksa;
- identifikacija opasnosti
- analiza rizika od hemijskog udesa i način njegovog sprječavanja;
- mjere zaštite i interventne mjere za ograničavanje posljedica hemijskog udesa; popis opasnih materija i mjere prevencije

SEVESO III DIREKTIVA

PLAN ZAŠTITE OD UDESA

- rezime izveštaja o bezbjednosti
- organizacionu strukturu;
- postupanje u slučaju udesa;
- tehničke sisteme zaštite koji su značajni za udes;
- opremu i sredstva zaštite od udesa;
- podatke od značaja za izradu eksternih planova zaštite;
- plan sanacije udesa...

SEVESO III DIREKTIVA

- Obaveze operatera:
- preduzmu sve neophodne mjere za sprečavanje udesa, ublažavanje njihovih posljedica po zdravlje ljudi i životnu sredinu i preduzimanje mjera za sanaciju;
- dokazati nadležnom organu, u svakom trenutku, posebno u svrhu inspekcija i kontrola, da je preduzeo sve potrebne mjere;
- da obezbedi nadležnom organu dovoljno informacija koje će mu omogućiti da identifikuje objekat, prisutne opasne materije i potencijalne opasnosti
- Pripremi-dostavi i uskladi se sa:
- Izvještajem o bezbjednosti;
- Planom prevencije od udesa;
- Plan zaštite od udesa.

Seveso operater, sjedište i adresa	Stepen rizika	Naziv i lokacija postrojenja	Djelatnost	Opasne supstance	Kapacitet
“Energogas” D.O.O., Dajbabe bb., Podgorica	Veći rizik	DOO Energogas, Dajbabe bb, Podgorica	Skladištenje distribucija TNG-a	i TNG	400+1000m ³ (770 t)
„Poliex” AD, Polica bb., Berane	Veći rizik	AD „Poliex”, Polica bb., Berane	Skladištenje distribucija eksploziva	i Eksploziv	365 t
“Jugopetrol” AD Podgorica, ul. Stanka Dragojevića bb, Podgorica	Veći rizik	Instalacija – Bar, u krugu Luke Bar, na brdu Volujica	Skladištenje distribucija goriva	i Naftni proizvodi	128.500 m ³ (cca 110.000t)
„LUKA BAR” AD, Obala 13 jula bb, Bar	Veći rizik	Magacin M3 u okviru skladišta B - luka Bar, lokacija Volujica	Skladištenje eksploziva	Eksploziv	50 t
		Skladišta “B” materije (M1), na katast. parceli br. 6505/1 KO Novi Bar	Skladištenje eksploziva	Eksploziv	50 t
		Skladište broj M2, brdo Volujica, Luka Bar	Skladištenje eksploziva	Eksploziv (pirotehnička sredstva)	100 t

Seveso operater, sjedište i adresa	Stepen rizika	Naziv i lokacija postrojenja	Djelatnost	Opasne supstance	Kapacitet
„INA Crna Gora“, Ul. Jovana Popovića Lipovca 24, Podgorica	Manji rizik	Plinski centar Tivat, Dumidran-Mrčevac, Opština Tivat	Skladište, stanica za punjenje gasnih boca i benzinska pumpa	TNG	180 m ³ (cca 99t)
„Rudnik uglja“ AD Pljevlja, Velimira Jakića br.6	Manji rizik	Magacin eksploziva u brdu Mala Pliješ, Kalušići	Skladište eksploziva	Eksploziv	25 t
“Jugopetrol” AD Podgorica, ul. Stanka Dragojevića bb, Podgorica	Manji rizik	Avio servis - Tivat	Skladištenje i distribucija goriva	Jet – A1	8.120 m ³ (cca7.000t)
„A.D. CRNAGORAPUT,“ ulica Zetskih vladara br.5, Podgorica	Manji rizik	Kamenolom - Štitarica, 968/1 KO Štitarica, opština Mojkovac	Skladište eksploziva	Eksploziv	10 t
„Tosčelik Alloyed Engineering Steel” D.O.O., Vuka Karadžića bb, Nikšić	Manji rizik	„Tosčelik Alloyed Engineering Steel” D.O.O., Vuka Karadžića bb, Nikšić	Proizvodnja čelika	TNG	140 t
“Elektroprivreda Crne Gore” AD Nikšić, ul. Vuka Karadžića 2, Nikšić	Manji rizik	Termoelektrana „Pljevlja”, Kalušići bb, Pljevlja	Proizvodnja elektročne energije	Teški mazut	4000 m ³ (cca 3.200t)

Seveso operater, sjedište i adresa	Stepen rizika	Naziv i lokacija postrojenja	Djelatnost	Opasne supstance	Kapacitet
“JZU Klinički Centar” Crne Gore	Manji rizik	Kruševac bb, Podgorica	Rezervoar	Kiseonik	12m ³ =200t
“Uniprom Energy” d.o.o., Dajbabe bb, Podgorica	Manji rizik	Uniprom KAP, Dajbabe bb, Podgorica	Skladištenje i didistribucija TPG-a	TPG - tečni prirodni gas	2x60m ³ (cca 55t)
„BUMECH Crna Gora” d.o.o., Nikšić	Manji rizik	“Biočki stan”, Seoce, Župa, Nikšićka bb	Skladištenje eksploziva	Eksploziv	15t
"NORTH-EX" d.o.o, NIKŠIĆ	Manji rizik	“Đurakov Do”, Župa, Nikšić	Skladištenje eksploziva	Eksploziv	14 t

SEVESO III DIREKTIVA

ZAKLJUČAK:

- Nedovoljni kapaciteti u Agenciji kod izdavanja saglasnosti na Izvještaj o bezbjednosti i Plan zaštite od udesa za Seveso postrojenja većeg rizika. Potrebno je angažovanje eksternih konsultanata od raznih struka: zaštite od hemijskih udesa, sudova pod pritiskom, ljekari, protiv požarne zaštite i bezbjednosti na radu, vatrogasne, mašinske struke, elektro struke i druge,

SEVESO III DIREKTIVA

HVALA NA PAŽNJI!